

Adressater etter liste

Vår referanse: 22/01465-1
Arkivkode: 224014
Saksbehandler: Hilde Ravnaas,
Medsaksbehandler
Deres referanse:
Dato: 06.09.2022

Tilbudsforespørsel på FoU-prosjekt nr. 224014 «Revisjon av vassdragskonsesjoner»

KS ønsker tilbud på et oppdrag som skal belyse dagens praksis for revisjon av vassdragskonsesjoner og foreslå eventuelle forbedringer i regelverk og systemer for forberedelse og gjennomføring av slike revisjoner.

Bakgrunn

Gjennom Hurdalsplattformen er det lagt til grunn at «hensynet til natur og miljø i vassdragsrevisjonene styrkes, blant annet gjennom krav til minstevannføring og sørge for at restaurering av natur og artsmangfold langs vassdrag sikres.»

Hurdalsplattformen lover videre å «utforme flere kraftfulle tiltak for å redusere høye strømkostnader». Det er i dag ikke adgang til å sette vilkår i vassdragsrevisjoner som påvirker kraftselskapenes strategier for tapping av vann fra magasinene før vinteren starter av hensyn til forsyningssikkerhet (og priser i kraftmarkedet). Det kan være sammenfall mellom vilkår som legalt settes av miljøhensyn og konsekvenser for forsyningssikkerhet og priser i kraftmarkedet, spesielt vinterstid. Dette gjør at det er nødvendig å få vurdert gjeldende regelverk og i hvilken grad avveiningene mellom forsyningssikkerhet, flomfare, naturmangfold og allmenne naturverdier kan forbedres i vassdragsrevisjonene uten at måloppnåelse for noen av delmålene svekkes i vesentlig grad.

Det skal i de nærmeste årene gjennomføres revisjon av konsesjonsvilkår i mange vassdrag, jfr. mellom anna NVEs rapport https://publikasjoner.nve.no/rapport/2013/rapport2013_72.pdf. Et fåtall av disse foreslåtte revisjonene er foreløpig gjennomført. I enkelte vannområder og forvaltningsplaner er det foreslått langt flere revisjoner. Som eiere av vannkraftanlegg, planmyndighet og regional vannforvaltningsmyndighet har kommunesektoren betydelige interesser av gode avveininger mellom ulike hensyn i disse prosessene.

NVE har anbefalt reviderte konsesjonsvilkår for regulering av Tokke-Vinje vassdragene til OED, som fastsatte reviderte konsesjonsvilkår i juni i år. Dette er den største revisjonssak de senere år. Det kan være grunn til å tro at departementets avgjørelse gir presedens for framtidige saker. I denne konkrete saken ble kommunenes anbefalinger om endringer i minstevannstand/minstevannføring – av hensyn til naturmangfold og allmenne miljøverdier – i liten grad blitt tatt til følge i NVEs anbefaling til OED.

Nærmere om oppdraget

Formålet med prosjektet er å få et kunnskapsgrunnlag for å foreslå eventuelle forbedringer i regelverk og/eller forberedelse og gjennomføring av vassdragsrevisjoner. Målet er at kommunene får større gjennomslagskraft for sine anbefalinger i framtidige revisjonssaker, og at hensynet til natur og miljø styrkes uten at dette i vesentlig grad svekker den samfunnsøkonomiske lønnsomheten for kraftproduksjon ved regulering av vassdrag.

Det er også et formål å kunne styrke betydningen av de regionale vannforvaltningsplanene, og dermed fylkeskommunenes regionale utviklerrolle. Det er behov for en klargjøring av hvilke miljøkrav og vilkår som kan settes gjennom slike planer og om systemet er implementert slik at det faktisk stilles relevante krav som skal tas hensyn til ved revisjonene.

Det understrekes at det i dette prosjektet bes om en generell vurdering av gjeldende praksis og forslag til forbedringer når det gjelder innhold i vannforvaltningsplaner og konsekvenser for vassdragsrevisjoner, og hvordan vanddirektivet implementeres i praksis, herunder om faglige klassifiseringer av økologiske potensial som anbefalingene i planene påvirkes av, er korrekt satt.

Arbeidet bør ta utgangspunkt i:

- eksisterende kunnskapsgrunnlag og ev. suppleringer av slike knyttet til fylkeskommunenes vurderinger av behovene for revisjoner av vassdragskonsesjoner i de regionale vannforvaltningsplanene
- fagmyndighetenes vurderinger av behovet for revisjoner
- eksisterende regelverk
- praktiske erfaringer med gjennomførte og pågående revisjonsprosesser.

Vi ønsker at følgende temaer drøftes:

- Gi en faglig vurdering av dagens praksis når det gjelder revisjoner av eldre vassdragskonsesjoner, omgjøring etter vannressursloven §28 og/eller innkalling til konsesjonsbehandling etter vannressursloven §66. Forholdet mellom revisjonsprosessene og arbeidet med vannforvaltningsplaner ledet av fylkeskommunene som vannregionmyndighet skal belyses.
- Det skal vurderes i hvilken grad ivaretagelse av natur- og miljøverdier i og langs vassdragene og en god implementering av EUs vanddirektiv sikres og ivaretas gjennom revisjonene.
- Det skal videre vurderes i hvilken grad avveiningene mellom forsyningssikkerhet, flomfare, naturmangfold og allmenne naturverdier kan forbedres uten at måloppnåelse for noen av disse delmålene svekkes i vesentlig grad.
- Gi anbefalinger til ev. endringer i regelverk og/eller forberedelse og gjennomføring av vassdragsrevisjoner.

Prosjektet skal resultere i en rapport som skal diskuteres med LVK, Krafteierne og Kraftfylka, for påfølgende vurdering av konkrete innspill til politisk ledelse i OED om gjennomføring av vassdragsrevisjoner.

Gjennomføring

Vi ønsker at tilbyder synliggjør god generell oppdragsforståelse, og at løsningen på oppdraget vil bygge på oppdatert kunnskap på feltet. Vi ønsker referanser til tidligere gjennomførte oppdrag som kan ha relevans for prosjektet, og som dokumenterer tilbyders kompetanse på feltet. CV for prosjektledelse/medarbeidere må vedlegges.

Tilbyder skal redegjøre for valg av metode, og totalkostnadene for prosjektet skal spesifiseres. For prosjekter der det er to eller flere leverandører inne på tilbudssiden skal én av aktørene være prosjektleder.

KS' standardkontrakt for oppdragsforskning vil bli lagt til grunn for prosjektet. Kontrakten er vedlagt.

Rammer for oppdraget

Prosjektet vil ha oppstart i oktober 2022 og skal være slutført innen 1. desember 2022.

Økonomiske rammer for oppdraget vil være inntil kr. 320 000,- eksl. mva. Tilbudet må inkludere alle kostnader som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet.

Det vil bli etablert en prosjektgruppe og en referansegruppe for prosjektet, og det må avsettes tid til to møter i prosjektgruppen og ett møte i referansegruppen i løpet av prosjektperioden.

Vi ber om tilbud på prosjektet innen fredag 23. september 2022 kl. 15.00 pr e-post til fagansvarlig kjetil.bjorklund@ks.no, og FoU-ansvarlig Hilde Ravnaas, hilde.ravnaas@ks.no, med kopi til ks@ks.no

Vi tar sikte på forhandlingsmøte med aktuelle tilbydere 30. september 2022.
Ta gjerne kontakt per mail for eventuelle spørsmål.

Adresseliste

DSA - Dæhlin Sand Advokatfirma
Haavind
Holth & Winge
Simonsen Vogt Wiig
Thommessen